Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 77 Sâmbătă 19 Martie 1938
Taxă poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932
P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15
FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN
DIRECTOR: STELIAN POPESCU

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

ORGANIZAREA
apărării naționale

Situația internațională, așa cum se înfățișează astăzi, dovedește importanța ce o prezintă politica pozitivistă bazată pe fapte împlinite și necesitatea unei auto-apărări cât mai bine organizată față de absența siguranței colective.

Datoria noastră este, nu numai să înregistrăm evenimentele ce se petrec și care sunt în curs de desfășurare, dar să ne dăm seama de consecințele lor într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat și să tragem lecțiile cuvenite.

Numai așa vom putea înlătura pericolul ce-l prezintă o politică bazată pe iluziile și speranțele ce le-au favorizat, îndată după încheerea lucrărilor conferinței păcii din Paris, discuțiile dela Geneva în jurul pacificării mondiale prin dezarmarea progresivă și garanția siguranței colective prin pactele generale sau regionale.

S'a afirmat, la Geneva ,cu prilejul deschiderii conferinței dezarmării, că înarmările provoacă războaiele și ar fi de-ajuns dezarmarea generalizată prin cooperarea tuturor statelor și națiunilor pentru realizarea păcii perpetue, sau limitarea armamentelor condiționată de siguranța fiecărui stat în parte cu garanții sigure de ajutor mutual și sancțiuni împotriva agresorului.

Pe temeiul acestor deziderate s'a repudiat războiul; pactul Kellogg — supliment al pactului Societății Națiunilor — l-a condamnat în termeni formali; iar guvernele au fost invitate să colaboreze la opera de pacificare.

Nu există însă termeni preciși pentru definirea siguranței și nici formule proprii de a exprima garanțiile sigure cerute de statele amenințate de cele care practică politica dinamică, desconsiderând tratatele, obligațiile internaționale și interesele colective și particulare ale națiunilor pacifice.

Din moment ce politica statică e dominată de politica dinamică, echilibrul se rupe și mașina de conservare a păcii — alimentată numai cu pacte inoperante și dezideratе inofensive — nu poate funcționa.

Erorile de psihologie ale conferinței dezarmării au condus la cursa cea mai grozavă a înarmărilor; iar activitatea discursivă a Societății Națiunilor și neputința sa organică de a înlătura conflictele armate și călcarea flagrantă a tratatelor, a căror păzitoare și garantă s'a încumetat să fie, fără să dispună și de mijloacele necesare, au sporit nesiguranța. Condițiile în care s'a efectuat unirea Austriei cu Germania, prin nesocotirea a două tratate și a pactului Societății Națiunilor, au dovedit și celor care mai aveau încredere în aplicarea formulelor geneveze, că nu se mai poate garanta pacea decât prin asigurarea propriilor mijloace de apărare și prin sistemul alianțelor firești impuse de comunitatea intereselor regionale.

Așa se și explică pentru ce în ultimii ani toate statele participă la cursa înarmărilor și politica guvernelor pune accentul mai mult pe apărarea intereselor proprii ale statelor respective.

Cifrele sunt elocvente:

In 1936 — după datele publicate în anuarul Asociației de politică externă a Statelor-Unite — totalul cheltuielilor destinate înarmărilor, prevăzute în bugetele statelor din cele cinci continente, s'a urcat la 11 miliarde de dolari, — dintre care 8 miliarde și 900 milioane dolari revin statelor europene.

In 1937 cheltuelile pentru înarmări au sporit; iar în anul în curs, din cauza nesiguranței generale, ele vor fi și mai mari.

Și noi suntem datori să luăm în seamă realitățile.

Pe lângă înzestrarea armatei cu materialul de război și armamentul modern necesar, trebue să instruim rezervele și să organizăm apărarea națională, dând toată atenția forțelor materiale și morale.

Cea mai sigură garanție o vom găsi în propriile noastre mijloace de apărare.

Iată comandamentul politicei noastre naționale.

Nouii vecini ai Germaniei

—oxo—

Dispariția Austriei independente alungă în întunericul trecutului câteva fantome și crează câteva realități noui. Se îndepărtează pentru totdeauna spectrul tragic al Habsburgilor. Rămân pentru totdeauna în arhivele diplomatice proectele de confederații dunărene, cari ar fi putut fi rodnice într'o atmosferă de colaborare europeană sinceră. In schimb, apar pe harta Europei trei noui realități geografice și politice: Germania devine vecină cu Italia, cu Ungaria și Iugoslavia.

In 1919, când s'au tras noule frontiere europene, menținerea Austriei era dictată de nevoia de securitate a vecinilor Germaniei. Austria trebuia să fie un stat tampon între Reich și noule state naționale create de tratate. Toate clauzele teritoriale ale acestora sunt inspirate de obsesia Mittel-europei și de nevoia de a opri înaintarea Germaniei spre răsărit.

Astăzi, politica expansiunei germanice spre Răsărit este din nou în mers. D. Hitler nu face din ea un secret. In scrisoarea de explicații, adresată d-lui Mussolini, de care marele consiliu fascist a luat act „cu cel mai profund interes", Fuhrer-ul precizează că socotește definitive frontierele Germaniei cu Franța și cu Italia. Această asigurare lasă însă neacoperite celelalte frontiere ale Germaniei și în deosebi cele de Răsărit și Miază-Zi.

E interesant să examinăm în câteva cuvinte, în lumina acestor considerații, situația creată în raporturile Germaniei cu noui săi vecini: Italia, Iugoslavia și Ungaria.

Diplomația italiană a considerat în totdeauna cu un interes deosebit bazinul dunărean. In deosebi, cu începere dela 1933, acest interes a îmbrăcat formele pozitive ale unei politici concrete, foarte active, care a avut drept bază necesitatea menținerii unei Austrii independente.

In 1933, diplomația italiană punea în discuție un proect de organizare al bazinului dunărean, care n'a avut urmări pozitive, deși a fost primit în principiu de toate statele dunărene. In 1934, prin protocoalele romane, care acordau Austriei și Ungariei, preferințe vamale și avantaje de credit și transport, diplomația italiană constituia baza economică a unei viitoare organizări dunărene. In Ianuarie 1935, acordurile Mussolini-Laval aveau drept obiectiv europeen, un pact colectiv de neimixtiune în Austria, menit să asigure independența acestei țări. Această politică era confirmată în Aprilie 1935, și prin rezoluțiile conferinței anglo-franco-italiene, dela Stresa. In 1936, protocoalele romane erau completate cu o clauză consultativă politică, pe baza căreia s'au ținut mai multe conferințe, între altele cea din Budapesta, la 12 Ianuarie 1938.

Constituirea axei Roma-Berlin, după războiul din Etiopia, a schimbat politica italiană față de Austria. Italia se consacră intereselor sale mediterane și pune pe planul al doilea interesele sale în bazinul dunărean. De doi ani, observatorii acțiunei diplomatice italiene își dedeau seama că Palatul Chigi face o politică de resemnare la inevitabil față de Viena. Convenția din 11 Iulie 1936 între Austria și Germania, semnată cu consimțământul Romei, nu lăsa îndoieli în această privință. Dar se credea, în deobște, chiar în Italia, că desnodământul va fi mai îndepărtat și scrisoarea recentă a d-lui Hitler către Duce dovedește că nici chiar prietenul italian n'a fost în curent cu acțiunea de anexarea Austriei.

Comunicatul Marelui Consiliu fascist din 12 Martie ne arată că de asemenea guvernul austriac n'a informat pe Duce nici despre înțelegerea dela Berchtesgaden, nici despre plebiscit, că acesta n'a fost sugerat de Italia, că Anschlussul în fine este considerat de Roma ca o expresie a voinței poporului austriac.

Acceptarea Anschlussului în felul acesta este evident o confirmare a axei Roma-Berlin. D. Hitler aduce axei contribuția sa, dând Italiei asigurarea că frontirea Brennerului este intangibilă. In politica internațională solidaritatea italo-germană se menține deci neatinsă, dar cu o inevitabilă repartiție a zonelor de influență: Germania are câmpul de acțiune al Europei dunărene și orientale; Italia se consacră în deosebi intereselor sale mediterane. Balcanii rămân deschiși ambelor țări: ei pot fi un obiect de divergență sau un prilej de colaborare. Din acest punct de vedere, Iugoslavia va avea să rezolve problema nouă a vecinătății imediate a Germaniei.

Până astăzi, d. Stoiadinovici deslegase succesiv problemele siguranței iugoslave, prin acordul cu Italia, din Martie 1935, prin pactul cu Bulgaria din Ianuarie 1935, prin pactul Înțelegerii Balcanice și prin acela al Mici Înțelegeri. Primul ministru iugoslav s'a consacrat în ultimul an și unei politici de bune raporturi cu Germania, încoronată prin călătoria sa recentă la Berlin. D. Stoiadinovici a avut asigurări din partea Germaniei în ce privește securitatea și inviolabilitatea frontierei iugoslave. Belgradul a primit totdeauna cu mai puțină teamă Anschlussul de cât restaurația Habsburgilor și Iugoslavia oficială are motive să creadă că prin Anschluss se pune capăt penetrației germane spre Sud și că raporturile amicale cu Germania vor face posibil un tratament mai bun al slovenilor din Carintia.

In prezent deci, față de noua vecinătate, Iugoslavia este pusă în situația de a face o politică de prietenie obligatorie cu Germania.

Prin dispariția Austriei independente, încetează definitiv și politica italiană a protocoalelor, care era în declin vizibil în ultimul an. Imposibilă în Austria, această politică devine inoperantă în Ungaria. Legătura, pe care ea o făcea între Roma și Budapesta este astfel nimicită. Politica de revizuire poate rămânea încă un instrument al solidarității italo-maghiare. Ea ar fi însă în contradicție cu o apropiere între Ungaria și Mica Înțelegere, care a fost în anul din urmă obiectul politicei italiene în bazinul dunărean. Vecinătatea nemijlocită a Reichului este totuși și pentru Ungaria un fapt fundamental politic și economic. Puterea de atracție a Germaniei nu poate rămânea fără înrâurire asupra orientării spre dreapta a politicii interne maghiare. Iar în ce privește politica ei externă rămâne de văzut dacă, și în ce măsură, d. Daranyi menține liniile politicei sale de colaborare cu statele dunărene, schițate în ultima sa cuvântare dela Györ.

Anexarea Austriei

Drumul triumfal al cancelarului Hitler prin Viena

Din nou iarnă pe Bărăgan

Călărași, 17 Martie

Județul nostru a cunoscut din nou asprimea zilelor de iarnă. In ultimul timp, temperatura a scăzut simțitor ajungând, în noaptea de 14 c., până la — 30. Un vânt puternic de Nord a completat aspectul iernii. In aceiași zi, pe alocuri, a căzut și zăpadă.

Temperatura s'a menținut scăzută și în zilele următoare. Un îngheț ușor s'a simțit pe tot întinsul județului. Semănăturile de toamnă au suferit pagube foarte mici.

—xxx●xxx—

D. MIKLAS
Fostul prezident al Austriei

—oox●xoo—

CIOCNIRE INTRE INDIENI ȘI MUSULMANI

—50 DE PERSOANE RANITE—

Bombay 16 (Rador). — In orașul Jubbulpore, din provinciile centrale, s'a produs o gravă ciocnire, azi dimineață, între indieni și musulmani.

In cursul încăerării 50 persoane printre cari și câțiva agenți ai poliției, au fost grav rănite.

Infracțiunile contra patrimoniului public se vor judeca în complete speciale, în afara orelor obișnuite ale instanțelor judecătorești

Pentru ca afacerile penale aflate înaintea instanțelor judecătorești și în care sunt inculpați infractori la legea pentru apărarea patrimoniului public să poată fi cât mai în grabă soluționate, d. Mircea Cancicov, ministrul justiției, a dat următoarea dezicțiune, pe care a comunicat-o tuturor Curților de apel și tribunalelor:

ART. 1. — Prim-președinții Curților și tribunalelor sau președinții Curților și tribunalelor nedivizate, vor forma complecte pentru judecarea infracțiunilor la legea pentru apărarea patrimoniului public.

ART. 2. — Complectele vor judeca în afară de orele fixate pentru judecarea celorlalte cauze.

Se vor fixa la fiecare secțiune, termene de trei ori pe săptămână.

Procesele în continuare se vor amâna pentru ziua următoare, chiar dacă în acea zi nu sunt fixate termene pentru complectul special.

ART. 3. — Nu se acordă nici o îndemnizație pentru munca depusă de complectele speciale.

Limba noastră

„Marele Tezaur"

Cele două articole pe care le-am scris despre Dicționarul Academiei române au avut urmări: s'a trimes manuscris la tipografia *„Universului"* pentru dicționar, vre-o șase sute de pagini, iar d. Stelian Popescu a primit o scrisoare cu lămuriri de la d. Sextil Pușcariu.

„Sânt și eu de părerea d-lui Pisani, spune d. Pușcariu, că limba noastră *trebue curățită de neologismele, barbarismele și provincialismele* întrebuințate fără nici o selecție, de mulți din scriitorii noștri. Admir stăruința și talentul cu care d-sa urmează campania împotriva stricătorilor de limbă. Această luptă pentru punerea în valoare a elementului tradițional de limbă face parte din *lupta mare pe care* ORICE ROMÂN DE INIMĂ *o duce* pentru afirmarea specificului nostru etnic și pe care o conduce cu atâta stăruință *„Universul"*.

„Cred de asemenea *că ar trebui să avem* CÂT MAI CURÂND — și chiar din inițiativa și cu colaborarea Academiei — un îndreptar al limbii bune: *o gramatică pe înțelesul tuturor și un mic dicționar* în care să se precizeze formele și înțelesurile exacte ale cuvintelor și din care să fie excluse neologismele fără drept de cetățenie.

„Dar un asemenea dicționar-îndreptar nu se poate face decât după ce vom avea Dicționarul-repertoriu cel mare, din care să cunoaștem toate sensurile unui cuvânt, ca să putem preciza pe cele mai proprii; să știm care scriitori îl întrebuințează, spre a avea un criteriu dacă este sau nu literar; să vedem cât e de răspândit spre a ști cât e de înțeles; să cunoaștem vechimea neologismelor — și deci dreptul lor de cetățenie — și care sânt echivalentele prin care pot fi înlocuite.

„Cred, mult stimate d-le Popescu, că dorința d-tale n'a fost să-ți legi numele de un dicționaraș de câteva sute de pagini, *oricât de util ar fi*, ci de marele Tezaur al limbii române". (Sublinierile sunt ale mele).

Aceste din urmă cuvinte desvălue gândul care mână Academia pe drumul atât de greșit pe care l-a apucat cu întocmirea dicționarului limbii.

D. Sextil Pușcariu e de părere „că limba noastră trebue curățită de neologismele, barbarismele și provincialismele întrebuințate fără nici o *selecție* de mulți din scriitorii noștri". Asta e datoria oricărui „român de inimă". Trebue curățită ,dar mai târziu. Deocamdată nu vrea un dicționaraș de câteva sute de pagini, *„oricât de util ar fi"*. Vrea un dicționar mare, ma-a-re de tot, oricât de „inutil" ar fi, cu toate provincialismele și cu toate barbarismele și neologismele, prinse din toate colțurile lumii, dicționar pe care îl botează: *„Marele Tezaur al limbii române"*.

Să luăm la întâmplare din fasciculele Dicționarului Academiei, una singură: fascicula IX, tomul I, partea II. Să numărăm numai cuvintele lămurite cu diferitele lor înțelesuri, nu și pe cele înșirate numai, — derivatele. Fascicula are vre-o 350 de cuvinte. Din ele, 130-140 sunt împrumuturi din franțuzește, între care: *colant, colon-titlu, combinezon, comparabilitate, complezant, comprehensibil, compulsă, comunicabilitate, concherant, concupiscență, conetabil*, și unul din spaniola: *conchistador*.

Ei, aceste cuvinte sunt pietre prețioase din Marele Tezaur *al limbii române*? Au ele vre-o legătură cu limba română, cu sufletul românesc?

A, înțeleg. Pentru d. Pușcariu dicționar mare înseamnă multe cuvinte, multe pagini. Și atunci nu lasă să-i scape nici un cuvânt, nici un cuvințel, din scrierile „din toate timpurile", din literatura „cultă" și din cea populară, din presă, din scriitorii pocitori ai limbii. Adună, adună, adună, cum poate, de unde poate, de unde trebue și de unde nu trebue, din toate răspântiile, pe toți puii de lele, îi strânge la piept, îi pupă frumușel și-i vără în traistă, — în dicționarul limbii române, zicându-le: voi sunteți Tezaurul meu!.

Cuvintele multe, pe care cu trudă le vânăm, le vârâm în limbă și ne fălim cu ele, pot oare să ne înalțe, să ne facă să trecem în ochii lumii mai înaintați? Dar „unul din semnele vorbirii primitivilor e *mulțimea cuvintelor*, fiindcă vorbirea sălbaticilor e grozav de bogată (abominablement riche) și zăpăcește mult pe cei cari vor să o înțeleagă" (Pierre Janet, membre de l'Institut, professeur au Collège de France, *L'Intelligence avant le langage* pag. 128).

Racine nu s'a folosit în minunata lui operă de cât de o mie două sute de cuvinte. Dar câte idei nu spune și câte simțiminte nu răscolește el numai cu cele o mie două sute de cuvinte, — o biată mână de cuvinte...

Și întreb: Dicționarul Etimologic al limbii latine, istoria cuvintelor, de Ernout și Meillet, dicționar care nu are decât 1100 de pagini, e un „dicționaraș" sau o comoară fără preț, un mare dicționar?

Să ne potrivim vorba cu fapta. Dacă „lupta pentru punerea în valoare a elementului tradițional de limbă face parte din lupta mare pe care *orice Român de inimă*" trebue s'o ducă, apoi de lupta asta nici Academia română, mai ales Academia *română*, nu e scutită.

Dar n'am isprăvit.

T. PISANI

In noaptea intrării în Linz, capitala Stiriei, provincia sa natală, d. Hitler privește din balcon mulțimea care-l aclamă. Alături de el, cu capul gol, se află d. Seiss Inquart

Tragedia moscovită

Condamnarea la moarte și executarea fruntașilor comuniști, cari au fost colaboratorii principali ai lui Lenin, a provocat în opinia publică mondială o puternică impresie.

Oricare ar fi fost vina atribuită celor condamnați și executați, ba chiar cumulul de crime — spionaj, trădare, sabotaj, complot împotriva șefului statului U. R. S. S., sau îndemnuri și complicitate la asasinate,— faptul că ei au dat impuls mișcării revoluționare dinainte de 1917 împotriva regimului țarist, contribuind la prăbușirea imperiului rus și apoi au ocupat cele mai înalte demnități în Rusia sovietică, — în calitate de exponenți ai proletariatului triumfător și de animatori ai messianismului comunist în toată lumea,— a scos în relief urmările fatale ale revoluțiunilor și ale regimurilor dictatoriale.

Istoria tuturor revoluțiunilor se aseamănă. Același prolog sângeros; același epilog tragic. Actorii numai se schimbă, dar destinul lor rămâne același.

Toți șefii revoluțiunii franceze au fost vizionari, doctrinari, reformatori, distrugători, dictatori, tirani, călăi și victime.

Toți au condamnat regimul trecut și au promis, că, pe ruinile sale, vor construi palatul fermecător al Libertății, egalității, fraternității și fericirii poporului suveran; dar, împinși de ambiții, au ajuns ei înșiși partizanii tiraniei și ai regimului dictatorial, căci n'au mai voit să exercite puterea prin asociație, prin control și prin acceptarea răspunderilor.

De aceea șefii revoluționari francezi au urcat, rând pe rând, treptele eșafodului. Același fenomen natural s'a petrecut și se petrece în U. R. S. S.

Revoluția „maximalistă", odată ce a eșit din faza convulsivă și romantică a democrației integrale și universale,

(Continuare in pag. 2-a)

Suprimarea stabilității
și a inamovabilității în funcțiunile publice n'are efect retroactiv

Inalta curte de casație, s. III, sub președinția d-lui Dim. G. Lupu, a pronunțat Miercuri o deciziune de covârșitor interes obștesc.

Judecase anume, deunăzi, recursul făcut de ministerul de interne și de prefectura jud. Tecuci, contra hotărârii Curții de apel din Iași prin care — admițându-se acțiunea în contencios administrativ a notarului Cristache Munteanu — s'a anulat, ca fără bază legală, destituirea lui din funcție și se ordonase reintegrarea în drepturi.

Inainte de a se păși în examinarea altor motive de casare, autoritățile recurente, au desvoltat cu acel prilej, un motiv nou, special, de ordine publică.

Au invocat, adică, dispoziținile decretului lege recent (din 4 Martie 1938) prin care s'au suprimat garanțiile vechi statutare, acordate funcționarilor publici — adică stabilitatea și inamovibilitatea — și au susținut că, față de acest regim nou, îndepărtarea din post a întimatului nu mai are de ce să fie motivată și justificată, justiția neavând să se mai ocupe în asemenea cazuri de cât, cel mult, de latura intereselor patrimoniale lezate printr'un astfel de act administrativ de autoritate săvârșit cu călcarea legii.

Inalta curte n'a împărtășit însă acest punct de vedere.

A hotărât, în consecință, că decretul lege din 4 Martie a. c., — ca și orice altă legiuire creatoare sau știrbitoare de drepturi — nu are efect retroactiv și că nu poate dispune, deci, decât numai pentru viitor.

Iar în fond, a respins și celelalte motive de casare propuse de recurenți contra deciziei curții de apel, pe care a confirmat-o, în acest chip, definitiv.

Mari inundații la Hollywood

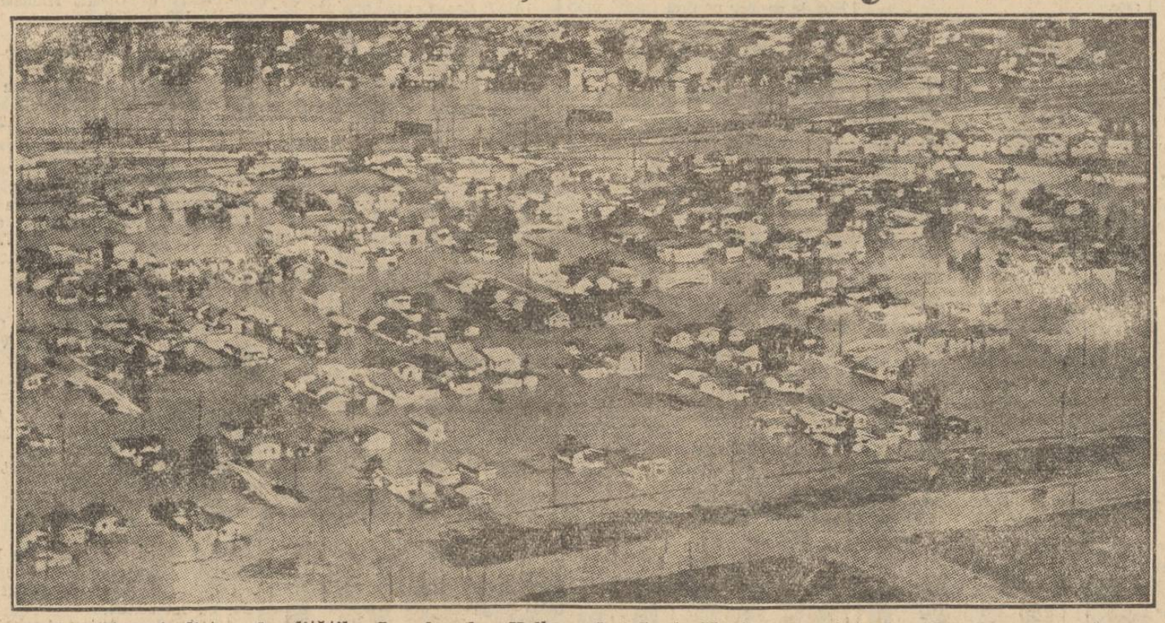

Impresionanta priveliște a localităților Los Angeles, Hollywood și Santa Monica, devastate de puhoiul apelor revărsate